

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL LIETUVOS MUZIKOS IR TEATRO AKADEMIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2007 m. gegužės 30 d. Nr. FA-1050-3P- 42
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
valstybės kontrolieriaus pavaduotojo Viktoro Švedo
2006-06-14 pavedimą Nr. 1050-3P

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Ona Kunigėlienė (grupės vadovė)
Asta Giedrikienė

Auditas pradėtas 2006-06-14
Auditas baigtas 2007-05-30

TURINYS

Ižanga	6
Audito apimtis ir metodai	7
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	8
1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms	8
1.1. Ilgalaikio turto apskaita	8
1.2. Gautinų ir mokėtinų lėšų apskaita	9
1.3. Pajamų apskaita	10
1.4. Pavedimų lėšų apskaita	11
1.5. Išlaidų iš biudžeto ir finansavimo apskaita	11
1.6. Nuompinigių apskaita	12
2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas	13

IŽANGA

Valstybinis auditas atliktas valstybės kontrolieriaus pavaduotojo 2006 m. birželio 14 d. pavedimu Nr. 1050-3P. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Asta Giedrikienė.

Audituojamas subjektas – Lietuvos muzikos ir teatro akademija (toliau – Akademija) yra valstybinė universitetinė aukštoji mokykla, ne pelno siekianti studijų, meno ir mokslo įstaiga. Adresas: Gedimino pr. 42, Vilnius, identifikavimo kodas – 111950624. Akademijos steigėjas – Lietuvos Respublikos Seimas. Audituojamu laikotarpiu Akademijai vadovavo rektorius Eduardas Gabnys, vyriausiąja finansininke iki 2006 m. spalio 31 d. dirbo Natalija Butkienė, nuo 2006 m. lapkričio 2 d. – Leonora Stimburienė. Audituojamas laikotarpis – 2006 metai.

Audito tikslas – įvertinti vidaus kontrolės ir apskaitos sistemas, įvykusias ūkines operacijas bei įvykius ir jų parodymą finansinėse bei kitose ataskaitose, sudarytų sutarčių bei priimtų sprendimų, susijusių su lėšų ir turto valdymu, naudojimu ir disponavimu jais, teisėtumą, valstybės biudžeto asignavimų 2007 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Ši ataskaita yra sudėtinė išvadų, teikiamų Lietuvos Respublikos Seimui dėl valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės biudžeto projekto, valstybės skolos, suteiktų paskolų iš valstybės vardu pasiskolintų lėšų ir suteiktų valstybės garantijų ataskaitos, dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto ataskaitos, dalis.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansinę atskaitomybę ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu vertinome Lietuvos muzikos ir teatro akademijos 2006 metų finansinės atskaitomybės šių formų duomenis: Nr. 1 – Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balansas, Nr. 2 – Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007-01-01 ataskaita, Nr. 3 – Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2006 m. apyskaita, Nr. 4 – Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2006 m. apyskaita, Nr. 6 – Debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo 2007-01-01 ataskaita, Nr. B-11 – Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2007-01-01 ataskaita.

Audituojamu laikotarpiu Akademija vykdė tris programas: 1.1 Aukščiausios kvalifikacijos specialistų rengimas (jai vykdyti patvirtinta, gauta ir panaudota 16 060,9 tūkst. Lt biudžeto asignavimų); 1.2 Studentų rėmimo programa (patvirtinta, gauta ir panaudota 1 049,0 tūkst. Lt); 88.08 Specialioji mokslo ir studijų plėtojimo programa (patvirtinta 1 100,1 tūkst. Lt, gauta ir panaudota 951,8 tūkst. Lt). Iš viso 2006 metais gauta ir panaudota 18 238,7 tūkst. Lt asignavimų.

Finansinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Nustatėme reikšmingų rizikos veiksnių galimą poveikį finansinei atskaitomybei, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumui ir naudojimui įstatymų nustatytiems tikslams, taip pat įvertinome Akademijos vadovybės numatytas priemones vidaus kontrolės rizikai mažinti ir valdyti. Remdamiesi išankstinio tyrimo metu nustatytais rizikos veiksniais, atlikome analitines ir savarankiškas audito procedūras, taip pat dalyvavome metinėje Akademijos ilgalaikio turto inventorizacijoje.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai, turėję įtakos finansinėms ataskaitoms

1.1. Ilgalaikio turto apskaita

Akademijos pastatų Kosciuškos g. 10 ir 12 rekonstrukcijai vykdyti nuo 1999 iki 2006 metų gauta 2 342,0 tūkst. Lt biudžeto asignavimų.

Akademija nebaigtos rekonstrukcijos (2 342,0 tūkst. Lt) išlaidų suma neteisingai padidino pastatų vertę (1065,2 tūkst. Lt) ir apskaitė nematerialiojo turto vertę (684,6 tūkst. Lt). Dalį rekonstrukcijos sumos (592,2 tūkst. Lt) neteisingai nurašė į išlaidas.

Iki 2006 m. sausio 1 d. Akademija, vadovaudamasi Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos¹ 240 p., rekonstrukcijos sąnaudas turėjo apskaityti 200 sąskaitoje „Išlaidos iš biudžeto“, o nuo 2006 m. sausio 1 d., vadovaudamasi Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių² 32 p. – 019 sąskaitoje „Nebaigta statyba ir ilgalaikio turto kūrimas“.

Audito metu iki metinės finansinės atskaitomybės sudarymo neteisingai apskaityto nematerialiojo turto vertę (684,6 tūkst. Lt) Akademija perkėlė į nebaigtos statybos sąskaitą.

Akademija 2006 metais rekonstravo ir perdavė naudoti rekonstruotą objektą (rektoratą, budėtojo kambarį ir koncertų salės sceną), tačiau ilgalaikio turto (pastato) įsigijimo savikainos nepadidino 272,0 tūkst. Lt, kaip numatyta Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių³ 23 punkte. Šiuo atveju Akademija neįvertino 195,0 tūkst. Lt rekonstrukcijos išlaidų, kurias patyrė Centrinė projektų valdymo agentūra, sumokėjusi už Akademijos pastato rekonstrukcijos darbus tiesiogiai rangovams. Akademija neteisingai apskaitė patirtas 77,0 tūkst. Lt rekonstrukcijos išlaidas (65,7 tūkst. Lt nurašė į išlaidas, 11,3 tūkst. apskaitė nebaigtos statybos sąskaitoje).

Nebaigtos statybos sąskaitoje (019) apskaityta nebaigta statybai nepriskirtinų dalykų: bylos dublikatas, statinio teisinė registracija, statinio perkainojimas. Iš viso sąskaitoje neteisingai apskaityta ilgalaikio turto už 19,1 tūkst. Lt.

Ilgalaikio turto sąskaitoje neteisingai apskaitytas pagal panaudos sutartis gautas 14,2 tūkst. Lt vertės turtas (turėjo būti apskaitytas užbalansinėje sąskaitoje).

¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtinta Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarka (galiojo iki 2006-01-05).

² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-12-30 įsakymu Nr. 1K-405 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės.

³ Ten pat.

Akademija, neteisingai padidinusi nebaigto rekonstruoti pastato vertę ir nepadidinusi baigto rekonstruoti pastato vertės, neteisingai skaičiavo šių objektų nusidėvėjimą. Be to, Akademijoje nėra patvirtintų ilgalaikio turto nusidėvėjimo skaičiavimo normatyvų. Ilgalaikio turto nusidėvėjimas Kauno fakultete skaičiuojamas taikant skirtingus nusidėvėjimo normatyvus.

Akademijos apskaitos registruose neteisingai apskaityta ilgalaikio turto vertė (padidinta 807,4 tūkst. Lt (1065,2+14,2-272), nebaigtos rekonstrukcijos vertė (sumažinta 1 657,4 tūkst. Lt), neteisingai skaičiuotas nusidėvėjimas.

Dėl išdėstytų dalykų Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse ilgalaikio materialiojo turto (011–019 sąskaitos – aktyvas) likutis sumažintas 819,6 tūkst. Lt ir ilgalaikio turto fondo (250 sąskaita – pasyvas) likutis sumažintas ta pačia suma, todėl negalime patvirtinti, kad nurodyti ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo likučiai (020 sąskaita – 8416,1 tūkst. Lt, 021 sąskaita – 102 tūkst. Lt, pasyvas) yra teisingi.

1.2. Gautinų ir mokėtinų lėšų apskaita

Finansinėje atskaitomybėje nenurodytos apskaitos registruose 2006 m. gruodžio 31 d. apskaitytos sumos: studentų įsiskolinimas už bendrąbutį –16,5 tūkst. Lt, nuomininkų įsiskolinimas – 15,7 tūkst. Lt.

Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse išvardyti įsiskolinimai nenurodyti.

Dėl neteisingų įsiskolinimo sumų Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse atsiskaitymai su kitais debitoriais ir kreditoriais (178 sąskaita – aktyvas) sumažinti 32,2 tūkst. Lt.

Metinėje finansinėje atskaitomybėje nenurodyta apskaitos registruose apskaityta gyventojų pajamų mokesčio 4,2 tūkst. Lt permoka. Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. sausio 1 d. balanse pateiktas debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo biudžetui skirtumas, nesivadovaujant Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis⁴, reglamentuojančiomis atsiskaitymų apskaitą.

Lėšos, gautos už prekes ir paslaugas (111 sąskaita, 5,0 tūkst. Lt) nenurodytos įsiskolinimuose biudžetui (173 sąskaita – pasyvas), mokėtinas pridėtinės vertės 5,5 tūkst. Lt mokestis neteisingai nurodytas 172 sąskaitoje (turėjo būti nurodytas 173 sąskaitoje).

Dėl neteisingai atliekamos atsiskaitymų su biudžetu apskaitos Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse atsiskaitymai su biudžetu (173 sąskaita) sumažinti 4,2 tūkst. Lt (aktyvas) ir 19,5 tūkst. Lt (pasyvas), o tiksliniai atsiskaitymai (172 sąskaita – pasyvas) padidinti 5,5 tūkst. Lt.

⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-12-30 įsakymu Nr. 1K-405 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės.

1.3. Pajamų apskaita

Akademijoje netvarkoma gautinų ir mokėtinų sumų (įsipareigojimų), kurias turi sumokėti studentai už mokslą, apskaita. Taip nesilaikoma Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁵ 172 p. nuostatos apskaityti atsiskaitymus už suteiktas paslaugas.

Atkreipiame dėmesį, kad Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėse⁶ atsiskaitymams su fiziniais asmenimis skirta 172 sąskaita „Tiksliniai atsiskaitymai“. Kai įmokos pripažįstamos pajamomis, jos apskaitomos 400 sąskaitoje „Biudžetinių įstaigų pajamos“.

Dėl to, kad Akademija neapskaitė įsiskolinimų už suteiktas paslaugas (mokslo), negalėjome nustatyti, kiek buvo suteikta tokių paslaugų ir už kokią sumą studentai neatsiskaitė.

Akademija neapskaitė studentams suteiktų mokslo paslaugų ir atsiskaitymų už suteiktas paslaugas, todėl negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse nurodytos atsiskaitymų (5,5 tūkst. Lt, 172 sąskaita – aktyvas) ir gautinų pajamų (3,6 tūkst. Lt, 400 sąskaita – pasyvas) sumos yra teisingos.

Akademija dalies pajamų – 144,5 tūkst. Lt – gautų įmokų už bendrąsias ir už parduotus leidinius, nepervedė į valstybės biudžetą, nevykdysdama Biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių⁷ 22 p. reikalavimo, kad valstybės institucijų, įstaigų gautos pajamos už teikiamas paslaugas įmokamos į biudžetą, ir biudžetinių įstaigų pajamos naudojamos šių įstaigų išlaidoms dengti bei kitiems įstaigos poreikiams pagal atitinkamas specialiąsias programas.

Akademija, sudarydama 2006 metų specialiosios programos sąmatą, minėtų pajamų neplanavo ir gautų pajamų (144,5 tūkst. Lt) sąmatos nepatvirtino. Todėl, gautas pajamas panaudojusi be patvirtintos sąmatos, ji nesilaikė Biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių⁸ 29 p. reikalavimo, kad biudžetinės įstaigos bei valstybinės mokslo ir studijų institucijos, kurios gauna pajamų atlikdamos funkcijas, nustatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, kasmet sudaro pajamų ir specialiųjų programų sąmatas.

Akademija nesilaikė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių⁹ 308, 125, 261 ir 269 punktų reikalavimų uždirbtas pajamas registruoti 400 sąskaitoje „Biudžetinių įstaigų pajamos“, apskaityti paslaugų sąnaudas veiklai vykdyti bei kasines ir faktines išlaidas.

Dėl minėtų priežasčių Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. sausio 1 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) kasinės ir faktinės išlaidos sumažintos 144,5 tūkst. Lt.

⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-12-30 įsakymu Nr. 1K-405 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 172 punktas.

⁶ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-12-30 įsakymu Nr. 1K-405 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 222 punktas.

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės.

⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 patvirtintos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės.

⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-12-30 įsakymu Nr. 1K-405 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės.

Akademija, nesivadovaudama Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, nepervedė gautų 144,5 tūkst. Lt pajamų į valstybės biudžetą ir panaudojo jas įstaigos reikmėms ne pagal specialiąją programą. Gautos pajamos ir patirtos išlaidos apskaitytos nesivadovaujant apskaitos principais ir taisyklėmis.

Todėl Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007 m. sausio 1 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) kasinės ir faktinės išlaidos sumažintos 144,5 tūkst. Lt.

1.4. Pavedimų lėšų apskaita

Pavedimų lėšų (110) sąskaitoje apskaitoma tik dalis pavedimų lėšų. Dalis pavedimų lėšų bei paramos lėšos (kurios taip pat turi būti apskaitomos 110 sąskaitoje) apskaitytos kitų lėšų (112) sąskaitoje.

Pagal Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės¹⁰, gautos pavedimų lėšos (110 sąskaita) apskaitoje registruojamos 176 sąskaitoje, o kitos lėšos (112 sąskaita) – 232 sąskaitoje.

Dėl neteisingai tvarkomos pavedimų ir kitų lėšų bei finansavimo šaltinių apskaitos negalime patvirtinti Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse nurodytų 641,5 tūkst. Lt pavedimų lėšų (110 sąskaita – aktyvas), 713,7 tūkst. Lt kitų lėšų (112 sąskaita – aktyvas), 641,5 tūkst. Lt finansavimo iš kitų šaltinių (232 sąskaita – pasyvas) ir 190,3 tūkst. Lt atsiskaitymų už pavedimų lėšas (176 sąskaita – pasyvas).

1.5. Išlaidų iš biudžeto ir finansavimo apskaita

Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse nurodytas atsargų (06 sąskaita – aktyvas) 191,4 tūkst. Lt likutis, kitų lėšų (112 sąskaita – aktyvas) 713,7 tūkst. Lt likutis ir debitorinio įsiskolinimo (178 sąskaita – aktyvas) 48,9 tūkst. Lt likutis.

Balanse nurodytas finansavimo šaltinių 645,9 tūkst. Lt likutis (230, 232 sąskaitos – pasyvas). Taigi nenurašytam atsargų likučiui, piniginiams lėšoms ir įsiskolinimams trūksta 308,1 tūkst. Lt finansavimo šaltinių. Debitorinis įsiskolinimas ir nenurašytos atsargos pagal finansavimo šaltinius neapskaitomi. Akademija atsargų, įsiskolinimų ir finansavimo šaltinių apskaitą tvarko nesivadovaudama Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis¹¹, reglamentuojančiomis minėtų sąskaitų apskaitą.

¹⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-12-30 įsakymu Nr. 1K-405 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių 135, 143 p.

¹¹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-12-30 įsakymu Nr. 1K-405 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės

Dėl neteisingos atsargų, įsiskolinimų, pinigų ir finansavimo šaltinių apskaitos negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse nurodyto 4,4 tūkst. Lt finansavimo iš biudžeto (230 sąskaita – pasyvas) ir 641,5 tūkst. Lt finansavimo iš kitų šaltinių (232 sąskaita – pasyvas) likučiai yra teisingi. Dėl tos pačios priežasties negalime nustatyti, kokios sąskaitos likutyje nenurodyta 308,1 tūkst. Lt suma.

Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse nurodytas 96,6 tūkst. Lt (178 sąskaita – pasyvas) kreditorinis įsiskolinimas, tačiau faktinių išlaidų (aktyvas) likutis nenurodytas, kaip reglamentuojama Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių¹² 267 punkte.

Dėl to, kad apskaičius išipareigojimus (įsiskolinimą kreditoriams) nebuvo fiksuojamos išlaidos, negalime nustatyti, kokios sąskaitos likutyje Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse nurodyta 96,6 tūkst. Lt suma, nes išlaidų sąskaitų likutyje ši suma nenurodyta.

1.6. Nuompinigių apskaita

Akademija netvarkydama 410 sąskaitos „Kompensuoti nuompinigiai“ apskaitos, nesivadovauja Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių¹³ 311 p. nuostatomis. Todėl negalėjome nustatyti, ar Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse 410 sąskaitos „Kompensuoti nuompinigiai“ (balanso pasyvas) nurodyti duomenys (25,5 tūkst. Lt) yra teisingi.

Dėl to negalime patvirtinti, kad Išlaidų sąmatų vykdymo 2007-01-01 balanse nurodytas kompensuojamų nuompinigių (410 sąskaita – pasyvas) 25,5 tūkst. Lt likutis yra teisingas.

Rekomendacijos

Atsižvelgdama į ataskaitoje nurodytas klaidas, kurios yra reikšmingos ir turi įtakos asignavimų valdytojo finansinės atskaitomybės duomenų teisingumui, Akademijos vadovybė turi:

- Imtis priemonių ir užtikrinti, kad ilgalaikis turtas, nebaigta statyba ir nusidėvėjimas būtų apskaitytas vadovaujantis apskaitos principais ir taisyklėmis, atliktas ataskaitoje nurodytų neteisingų likučių koregavimas (1.1 dalis).
- Imtis priemonių, kad visi įsiskolinimai būtų pateikti metinėje finansinėje ataskaitoje, jie būtų apskaitomi vadovaujantis apskaitos principais ir taisyklėmis (1.2 dalis).

¹² Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-12-30 įsakymu Nr. 1K-405 patvirtintų Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės

¹³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005-12-30 įsakymu Nr. 1K-405 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės.

- Imtis priemonių, kad būtų užtikrinta teisinga įsipareigojimų apskaita, kad visos gautos pajamos būtų pervestos į valstybės biudžetą, kad pajamos ir patirtos išlaidos būtų teisingai apskaitytos (1.3 dalis).
- Užtikrinti pavedimų lėšų, atsargų, įsiskolinimų, finansavimo šaltinių ir nuompinigių apskaitos tvarkymą pagal apskaitos principus ir taisykles (1.4 – 1.6 dalis).
- Nustatyti priežastis, lėmusias klaidų atsiradimą, ir nustatyti kontrolės procedūras, kurios užtikrintų teisingą apskaitos tvarkymą ir duomenų pateikimą finansinėse ataskaitose, visų pajamų pervedimą į valstybės biudžetą reikiamu laiku, teisingą lėšų panaudojimą.

Atkreipiamie Lietuvos muzikos ir teatro akademijos vadovybės dėmesį, kad, vadovaujantis 2003 m. gruodžio 23 d. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-1946 7 str., biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vadovai įstatymų nustatyta tvarka atsako už programų vykdymą, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą, pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 1K-170, 4 punktu, biudžetinės įstaigos vadovas atsako už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą, o vadovaujantis taisyklių 20 punktu, vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumą, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis.

2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas

Pagal panaudos sutartį¹⁴ panaudos pagrindais perduotos patalpos (404 kv. m) Vilniaus technologijų ir verslo profesinio mokymo centrui, neturint Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo, kaip numatyta sutarties sudarymo metu galiojusio Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme¹⁵.

¹⁴ Lietuvos muzikos ir teatro akademijos 1999 m. spalio 5 d. Akademijos pastatų, valdomų patikėjimo teise, esančių T. Kosciuškos g. 10 ir 12, Vilniuje panaudos sutartis (su vėlesniais pakeitimais).

¹⁵ 1998-05-12 Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 13 str. 2 d.

Akademijos patikėjimo teise valdomu turtu – patalpomis, esančiomis T. Kosciuškos g. 12, Vilniuje, naudojasi VšĮ Mažoji teatro akademija. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu patvirtintoje valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai naudotis tvarkoje¹⁶ (toliau – Tvarkoje) nurodyta, kad valstybės turtas, valdomas patikėjimo teise, viešosioms įstaigoms gali būti perduodamas panaudos pagrindais, o Tvarkos 2.1 p. nustatyta, kad sprendimą dėl turto perdavimo viešosioms įstaigoms priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Akademija neturėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo ir nesudarė turto panaudojimo sutarties.

Lietuvos muzikos ir teatro akademija patikėjimo teise valdo pastatą, esantį Gedimino pr. 42, Vilniuje. Šiame pastate įsikūrusios dvi įstaigos: Lietuvos muzikos akademijos rėmimo fondas „Šaltinis“ ir LMA tarptautinių projektų grupė. Kokiu teisiniu pagrindu ir kokia patalpų dalimi naudojasi šios įstaigos, nustatyti negalime, nes audito metu patalpų suteikimo šioms įstaigoms sutarčių mums nebuvo pateikta.

Lietuvos muzikos ir teatro akademija iš valstybės biudžeto asignavimų, skirtų įstaigai išlaikyti, padengė minėtų įstaigų – VšĮ Mažosios teatro akademijos, Lietuvos muzikos akademijos rėmimo fondo „Šaltinis“ ir LMA tarptautinių projektų grupės išlaikymo išlaidas (komunalines paslaugas ir kt.), taigi valstybės biudžeto asignavimus naudojo ne pagal paskirtį, t. y. ne programoms vykdyti. Lietuvos muzikos ir teatro akademija nenustatė kontrolės priemonių, kurios užtikrintų, kad valdomu patikėjimo teise turtu įstaigos naudotųsi vadovaudamosi teisės aktais.

Lietuvos muzikos ir teatro akademija nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu¹⁷, kuriame nustatyta, kokiais būdais valstybei priklausantis turtas gali būti perduotas kitiems juridiniams asmenims, todėl suteikė galimybę įstaigoms neatlygintinai naudotis valstybei nuosavybės teise priklausančiu turtu.

Akademija nesilaikė Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo¹⁸ nuostatų, kad asignavimų valdytojas privalo naudoti skirtus biudžeto asignavimus pagal nustatytą paskirtį savo vadovaujamos biudžetinės įstaigos programoms vykdyti, nes biudžeto asignavimais atsiskaitė už kitų įstaigų patirtas išlaidas. Dėl to negalime patvirtinti, kad visi asignavimai buvo panaudoti vykdant Akademijos programas ir kad Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2007-01-01 ataskaitoje kasinės ir faktinės išlaidos nėra padidintos, nes ataskaitoje nurodytos ir kitų juridinių asmenų patirtos išlaidos.

¹⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimu Nr.1890 patvirtintos Valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai naudotis tvarkos 1 ir 1.2 p.

¹⁷ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (1998-05-12 Nr. VIII-729).

¹⁸ 2003-12-23 Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. IX-1946 5 str. 1 d.

Rekomendacijos

- Spręsti klausimą dėl patalpų naudojimo sutarčių sudarymo teisės aktų nustatyta tvarka ir mokesčių už komunalines ir kitas paslaugas nustatymo (2 dalis).
- Akademijos vadovybė turi nustatyti kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad valstybės turtas būtų valdomas, naudojamas ir juo disponuojama vadovaujantis teisės aktais (2 dalis).

Akademija dėl audito metu nustatytų klaidų ir neatitikimų buvo informuota 2006 m. rugsėjo 14 d. raštu Nr. S-(50-1.11)-1449 „Dėl 2007 metų biudžeto asignavimų planavimo teisėtumo“, 2006 m. rugsėjo 15 d. raštu Nr. S-(50-1.11)-1452 „Dėl finansinės atskaitomybės“, 2006 m. spalio 20 d. raštu Nr. S-(50-1.11)-1718 „Dėl vidaus kontrolės aplinkos vertinimo“, 2006 m. gruodžio 28 d. raštu Nr. S-(50-1.11)-1977 „Dėl 9 mėnesių finansinės atskaitomybės vertinimo“.

Mes pažymime Akademijos pažangą vykdant audito metu pateiktas rekomendacijas ir šalinant nustatytus trūkumus: Akademija ištaisė dalį klaidų, kurios turėjo įtakos finansinių ataskaitų teisingumui, patvirtino naują Akademijos organizacinę struktūrą ir Finansų kontrolės taisyklės, buvo patikslinta dalis struktūrinių padalinių nuostatų ir pareigybių aprašymų, patikslintos viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo skaičiavimo normatyvai, parengta inventorizacijos tvarka.

Dėkojame Lietuvos muzikos ir teatro akademijos darbuotojams už bendradarbiavimą ir pagalbą atliekant 2006 m. finansinės atskaitomybės auditą.

Apie rekomendacijų įvykdymą iki 2007 m. liepos 1 d. prašome informuoti Valstybės kontrolės 5-ąjį audito departamentą.

5-ojo audito departamento direktorė

Daiva Bakutienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Kunigėlienė